

Riksantikvaren
Dronningensgate 13, Pb. 1483 Vika
0116 Oslo

Deres ref.:
24/01186-01

Vår ref. (saksnr.):
24/2646 - 1

Saksbehandler:
Mari Bjørge

Dato: 13.06.2024

Hørings svar fra Oslo kommune Kulturetaten til Riksantikvarens utkast til håndverksstrategi

Kulturetaten avgir Oslo kommunes høringsuttalelse, i tråd med videredelegert myndighet fra byråd for kultur og næring.

Vi er svært positive til at Riksantikvaren gjennom håndverksstrategien forsøker å finne løsninger på våre utfordringer med tilgang på relevant håndverkskompetanse i forvaltningen av fredete og verneverdige bygninger.

Flere av etatene i Oslo kommune har forvaltningsansvar for fredete og/eller verneverdige bygninger, der det er omfattende vedlikeholdsbehov og behov for håndverkere med kompetanse på spesialiserte teknikker innen ulike tradisjonshåndverk.

Vi gir i dette hørings svaret uttalelse knyttet til et spesifikt håndverksfag der vi opplever et stort behov for å styrke kompetansen og kapasiteten. Vi gir merknader til de foreslåtte målsettinger innenfor håndverksstrategiens strategiske satsing 1, der vi mener våre innspill er viktige å ta i betraktning ved videre arbeid med strategien og handlingsplan. I tillegg gir vi et generelt innspill til strategiens avgrensning. Av kapasitetshensyn har Kulturetaten ikke vurdert øvrige temaer i utkastet til strategien.

Strategisk satsing 1 - Håndverkskompetansen og -kapasiteten skal styrkes

I målsetting 5 (Strategisk satsing 1) vil Riksantikvaren videreutvikle ikke-formelle opplæringstiltak innenfor museumssektoren, bygnings- og fartøyvernsentre og frivillige organisasjoner. Her nevnes spesifikt museene som eiere/forvaltere av bygninger og anlegg med

kontinuerlig vedlikeholdsbehov som kan brukes til opplæringsarenaer. Vi vil påpeke at flere av etatene i Oslo kommune eier og forvalter bygg med vedlikeholdsbehov som kan fungere som arenaer for opplæringsprosjekter i forbindelse med restaurering.

Eksempelvis forvalter Gravplassetaten i Oslo kommune kapellbygg med stukkarmor i interiøret hvor det er stort behov for restaurering, men vanskelig å finne rett håndverkerkompetanse nasjonalt. Å utføre stukkarmor, og restaurering av dette, er en spesialisert teknikk innen gipsmaker- og stukkatorfaget. Det finnes kunnskap om restaurering av stukkarmor blant gipsmakerne i Norge, men ingen som praktiserer dette i en slik grad at kompetansen er på nivå med håndverkere i enkelte andre land, f.eks. Tyskland. Stukkarmoren i kapellbygget Gravplassetaten forvalter er veldig godt egnet for å etablere et opplæringsprosjekt ved restaurering, i samarbeid med fagets bransjeorganisasjon (Norsk Gipsmakerforening) og eventuelt vårt lokale bygningsvernsenter i Oslo (Murbyen Oslo). For å få til et slikt prosjekt er det vesentlig at det etableres offentlige tilskuddsordninger tilknyttet håndverksstrategien som er søkbare også for Oslo kommune.

Kap. 4 Avgrensing

Riksantikvaren nevner behov for kompetanse innen flere områder enn håndverk for å sikre god ivaretagelse av kulturmiljø og at dette ligger utenfor strategiens rammer. Her nevnes rådgivende ingeniører, konsulenter og arkitekter. Vi vil påpeke at også konservator-kompetansen er svært vesentlig for å sikre god ivaretagelse av kulturmiljø, særlig for å sikre at det er konserveringsfaglige etiske vurderinger som ligger til grunn for valgte bevaringsstrategier. Vi forstår behovet for å avgrense håndverksstrategien, men vil påpeke at kunnskap om etiske prinsipper for bevaring er helt vesentlig ved kompetanseheving innen håndverk.

Vennlig hilsen

Stein Slyngstad
Direktør

Daniella Laurette Van Dijk-Wennberg
avdelingsdirektør